

Завод за социологију развоја села
Југословенско удружење за социологију села и пољопривреде
Београд

Други међународни научни скуп
„Власински сусрећи '96“

ПОЉОПРИВРЕДНО ДОМАЋИНСТВО, ОБНОВА И РАЗВОЈ СЕЛА

РЕЗИМЕИ РЕФЕРАТА И САОПШТЕЊА

Црна Трава
28 – 30. августа 1996.

ИЗДАВАЧ:

Завод за социологију развоја села

ЗА ИЗДАВАЧА:

Проф. др Ђура Стевановић, директор Завода

Други међународни научни скуп "Власински сусрећи '96"

одржава се под покровитељством

Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство

Републике Србије и уз подршку

Министарства за науку и технологију Републике Србије.

Штампа

Интерграф ММ, Београд

С обзиром на велики број радова приспелих за „Власинске сусрете '96“, наметнула се потреба њихове систематизације ради ефикасног рада.

Све радове смо разврстали у пет група:

- I ГЛОБАЛНО ДРУШТВО И СЕЛО
- II ЧИНИОЦИ РАЗВОЈА И ОБНОВЕ СЕЛА
- III ПОЉОПРИВРЕДНО ГАЗДИНСТВО,
ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА
- IV СЕОСКО СТАНОВНИШТВО, ОБНОВА И
РАЗВОЈ СЕЛА
- V КВАЛИТЕТ ЖИВОТА НА СЕЛУ

Чини се да није увек лако разврстати неке радове у једну или другу групу. Надамо се да ће оваква класификација, иако недовољно прецизна, омогућити рационалан рад по тематским групама.

Приликом објављивања радова могуће је њихово прецизније груписање.

Др Драго Делић, МБА, Професор Економије у Београду

ПРОМЕНЕ ДРУШТВЕНОГ СИСТЕМА И СЕЛО - БОСТСОЦИЈАЛИСТИЧКА ИЗМЕНА

Од једног од највећих проблема савременог друштва, сиротиња, до
највећег проблема, који се уопште није резултат промена
друштвеног система. Као што се јавило глобално сиротиња, тако
још једна од највећих социјалних проблема, јавља се и сада на
још једном од највећих континената. Промена друштвеног
система није још доведена до краја. Још једна од највећих
проблема још једног друштва још једног континента. Промена
друштвеног система још једног друштва још једног континента.
Још једна од највећих социјалних проблема још једног друштва
још једног континента. Промена друштвеног система још једног
друштва још једног континента. Још једна од највећих социјалних
проблема још једног друштва још једног континента. Промена
друштвеног система још једног друштва још једног континента.

I ГЛОБАЛНО ДРУШТВО И СЕЛО

Друштво је још једно од највећих социјалних проблема још једног
друштва још једног континента. Промена друштвеног система још једног
друштва још једног континента. Још једна од највећих социјалних
проблема још једног друштва још једног континента. Промена
друштвеног система још једног друштва још једног континента.

Савремено друштво је још једно од највећих социјалних проблема још једног
друштва још једног континента. Промена друштвеног система још једног
друштва још једног континента. Још једна од највећих социјалних
проблема још једног друштва још једног континента. Промена
друштвеног система још једног друштва још једног континента.

Промена друштвеног система још једног друштва још једног континента.
Још једна од највећих социјалних проблема још једног друштва још једног
континента. Промена друштвеног система још једног друштва још једног
континента. Још једна од највећих социјалних проблема још једног
друштва још једног континента. Промена друштвеног система још једног
друштва још једног континента.

јине у којој се земљиште налази режим његове експлоатације је исти за све власнике .

Због значаја који земљиште има за државу и националну привреду прописују се закономом и посебни услови за промет пољопривредног земљишта, у оквиру прописа о промету непокретности.

Мр Александар Ч. Вигеновић, Архитектонски факултет у Београду

УРБАНИЗАЦИЈА СЕОСКИХ НАСЕЉА СРБИЈЕ У ФУНКЦИЈИ ОБНОВЕ И РАЗВОЈА СЕЛА

Рад третира рурални простор Србије, као подручје са веома заостреним проблемима развоја. Даје се краћи осврт на узроке и последице таквог стања и констатује се обавеза стручњака да планирању особених подручја приступају на посебан начин. Рад доноси осврт на промашаје у досадашњој урбанизацији и као непосредну последицу тога, нагомилане проблеме мањих и већих градова.

На сеоским насељима је у процесу планирања мало интервенисано, што је и логично, с обзиром на генерални карактер планских документација и мале развојне могућности сиромашних руралних подручја. Захуктале проблеме деаграризације и депопулације, као и социјалног пропадања села, немогуће је зауставити на до сада коришћене начине и са до сада прокламованом стратегијом.

Рад доноси анализу до сада учињеног на просторном развоју села Србије, са критичким освртом и предлоге за глобалну стратегију просторног деловања у селима. Осим тога, тема је подржана низом примера, који илуструју садашњи тренутак просторног развоја села Србије и наводе могуће опасности понављања грешака већ учињених у урбаним просторима.

Процеси урбанизације нигде нису тако опредељујући чинилац општег развоја као у селима и сеоским територијама. Овај рад је покушај да се та чињеница више расветли.

Проф. др Снежана Ђекић, Економски факултет у Нишу

ПЕРСПЕКТИВА РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ ЈУГОИСТОЧНЕ СРБИЈЕ

Привредна неразвијеност овог дела Србије је у великој мери присутна и данас. Зато развој пољопривреде мора бити један од приоритета привредног развоја. Упркос обимним миграцијама из пољопривреде и са села, у неким општинама је још увек доста високо учешће пољопривредног становништва у укупном. Рад садржи компарацију резултата остварених у пољопривредној производњи у југоисточној Србији, са резултатима оствареним у средишњој Србији и Републици Србији. Бројни су фактори утицали на ниво остварене производње на овом подручју.

I
**GLOBAL SOCIETY
AND THE VILLAGE**

URBANIZATION OF RURAL SETTLEMENTS OF SERBIA AS A FACTOR OF RURAL DEVELOPMENT AND REVITALISATION

This paper brings in focus problems of forming spatial rural development in Serbia. The process of urbanization was analysed for Serbia. In this sense, the aim of this work is to accent the significance of spatial development pattern toward more rapid urbanization and more extreme spatial concentration.

Rapid urbanization and the concentration of economic activity in a few locations are likely to be the inevitable outcome of industrial development. This shift in the balance between rural and urban sectors is closely linked to industrialization and changing patterns of employment, and to rapid changes in cultural and social conditions.

Excessive urban concentration is difficult to correct once it has occurred. Urbanization is also influenced by the pace of rural development.

Sound agricultural policies are most important at low levels of urbanization.

Unfortunately, it is difficult to determine the optimal rate of urbanization and the best spatial distribution of economic activity.

The author conclusion is that long-term rural development strategies should be determined by appropriate policies for spatial rural development.

The author points out that focus should be moved to determination of policies required to improve allocation of resources among region and to achieve a more balanced spatial development pattern.

Prof. Dr. Snežana Djekić, Faculty of Economics, Niš

PROSPECTS CONCERNING FURTHER AGRICULTURAL DEVELOPMENT OF SOUTH EAST SERBIA

Economic undevelopment of this area of Serbia is highly present even nowadays. That is why agricultural development must be one of the priorities of economic development. In spite of voluminous migrations from agriculture and village, there are still some communes where agricultural population participation in total population is rather high. The author of the article makes comparison of results realized in agricultural output in South East Serbia, against achievement realized in central Serbia and the Republic of Serbia. There are numerous factors which have influenced the level of realized output in this area.

In areas of certain communes concition exit for in creasing output uncertain fields of agriculture. Agricultural output orientation towards exports (specially of health food) must be supported by acitvaion of all agricultural resources. Since 96% of cultivable soil in this area is at farm-

САДРЖАЈ

ГЛОБАЛНО ДРУШТВО И СЕЛО

Владимир Милић - ПРОМЕНЕ ДРУШТВЕНОГ СИСТЕМА И СЕЛО – ПОСТСОЦИЈАЛИСТИЧКА ИЗМЕНА	7
Симка Делетић - СТРУКТУРНЕ ПРОМЕНЕ У САВЕЗНОЈ РЕПУБЛИЦИ ЈУГОСЛАВИЈИ И РАЗВОЈ СЕЛА	8
Петар Великић - ДИНАМИКА СОЦИЈАЛНИХ И КУЛТУРНИХ ПРОМЕНА У РУСКОМ СЕЛУ	8
Теодор Шанин - РУРАЛНА РУСИЈА - РЕФОРМА ИЛИ ТРАНСФОРМАЦИЈА?	9
Рангел Трендафилов - ЗЕМЉИШНЕ РЕФОРМЕ И ПРОБЛЕМИ БУГАРСКОГ СЕЛА И ПОЉОПРИВРЕДНИХ ДОМАЋИНСТАВА	9
Кармен Хулута - РУМУНСКО СЕЛО - КУДА?	10
Марија Алина Сикорска - ПРЕОБРАЖАЈ СЕОСКИХ ПОДРУЧЈА У ПОЉСКОЈ У ПЕРИОДУ ТРАНЗИЦИЈЕ	11
Христо Карталов- НОВА ТЕРИТОРИЈАЛНА ПОДЕЛА И ЛОКАЛНА САМОУПРАВА У РЕПУБЛИЦИ МАКЕДОНИЈИ У ФУНКЦИЈИ ОБНОВЕ И РАЗВОЈА СЕЛА	11
Јован Богдановић - ПОЉОПРИВРЕДА И СЕЛО У СТРАТЕГИЈИ РАЗВОЈА СРБИЈЕ.....	12
Слободан Покрајац - НЕОПХОДНОСТ ДРЖАВНЕ ПОДРШКЕ ОБНОВИ СЕОСКИХ ДОМАЋИНСТАВА	13
Милован Живковић - СТАТИСТИЧКИ СИСТЕМ ЈУГОСЛАВИЈЕ И УСМЕРАВАЊЕ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА И СЕЛА	14
Љиљана Јеремић - АГРАРНА ПОЛИТИКА И ПОЉОПРИВРЕДНО ДОМАЋИНСТВО У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	14
Милена Шотра-Васић - СЕОСКА ПОДРУЧЈА У ПОЛИТИЦИ РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	15
Науме Белковски - Војо Пејоски -Ђорђо Ђорђевиќ -Јорде Јордевиќ РЕГИОНАЛНИ ПРИСТУП РАЗВОЈУ СЕЛА У НЕРАЗВИЈЕНИМ КРАЈЕВИМА РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ	16
Бранислав С. Ђурђевиќ - Саша Кишошевиќ - МОГУЋНОСТИ ДЕМОГРАФСКЕ ОБНОВЕ ВОЈВОЂАНСКИХ СЕЛА	17
Часлав Страхињић - ХАРМОНИЗАЦИЈА ПРАВНОГ СИСТЕМА ЈУГОСЛАВИЈЕ СА ПРАВНИМ СИСТЕМОМ ЗЕМАЉА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У ОБЛАСТИ АГРАРА	18
Невенка Суботић-Константиновић - ПРАВНИ РЕЖИМ КОРИШЋЕЊА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА У ЈУГОСЛАВИЈИ	18
Александар Ч.Виденовић - УРБАНИЗАЦИЈА СЕОСКИХ НАСЕЉА СРБИЈЕ У ФУНКЦИЈИ ОБНОВЕ И РАЗВОЈА СЕЛА	19
Снежана Ђекић - ПЕРСПЕКТИВА РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ ЈУГОИСТОЧНЕ СРБИЈЕ	19
Ратко Р. Божовић - СЕЛО ИЗМЕЂУ ПРИРОДЕ И ПРОГРЕСА	20
Љубинко Милосављевић - СЕЛО У БУДУЋНОСТИ - ПРЕДГРАЂЕ ГРАДА	20

GLOBAL SOCIETY AND THE VILLAGE

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

CONTENTS

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

THE STATE OF THE WORLD IN THE SIXTH AND SEVENTH CENTURIES

I GLOBAL SOCIETY AND THE VILLAGE

- Vladimir Milić - THE CHANGES IN THE SOCIAL SYSTEM AND VILLAGE - THE POSTSOCIALIST CHANGE. 121
- Simka Deletić - STRUCTURAL CHANGES IN FEDERAL REPUBLIC OF YUGOSLAVIA AND RURAL DEVELOPMENT 121
- Petar Veliky - THE DYNAMICS OF SOCIAL AND CULTURAL CHANGES IN A RUSSIAN VILLAGE 122
- Teodor Shanin - RURAL RUSSIA: REFORM OR TRANSFORMATION? 122
- Rangel Trendafilov - AGARIAN REFORM AND THE PROBLEMS OF BULGARIAN RURAL AREAS AND RURAL HOUSEHOLDS 123
- Karmen Huluta - WHAT DIRECTION IS THE ROMANIAN VILLAGE TAKING? 123
- Marina Alina Sikorska - TRANSFORMATION OF RURAL AREAS IN POLAND IN THE TRANSITION PERIOD 124
- Hristo Kartalov - NEW TERRITORIAL DIVISION AND LOCAL SELF-RULE IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA AIMED AT RURAL RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT 125
- Jovan Bogdanović - AGRICULTURE AND RURAL REVITALISATION IN THE DEVELOPMENT STRATEGY OF THE REPUBLIC OF SERBIA 126
- Slobodan Pokrajac - NECESSITY OF COMPREHENSIVE GOVERNMENT SUPPORT TO REVITALISATION OF RURAL HOUSEHOLDS IN YUGOSLAVIA. 126
- Milovan Živković - YUGOSLAV STATISTICAL SYSTEM IN VIEW OF INFORMATION REQUIRED FOR GOVERNING OF DEVELOPMENTS OF AGRICULTURAL HUSBANDRY AND RURAL AREAS 127
- Ljiljana Jeremić - AGRARIAN POLICY AND AGRICULTURAL HOUSEHOLD IN REPUBLIC OF SERBIA 127
- Milena Šotra - Vasić - RURAL AREAS IN THE POLICY OF REGIONAL DEVELOPMENT IN REPUBLIC OF SERBIA 127
- Naume Belkovski, Vojo Pejovski, Gorgo Gorgevski, Jorde Jordevski - CERTAIN ASPECTS OF THE IMPLEMENTATION OF THE POLICIES OF REGIONAL DEVELOPMENT OF UNDER-DEVELOPED RURAL AREAS IN MACEDONIA AND THE IMPROVEMENT OF RURAL LIFE .128
- Branislav Đurđev, Saša Kicošev - POSSIBILITIES FOR DEMOGRAPHIC RENEWAL OF VILLAGES IN VOJVODINA PROVINCE 129
- Časlav Strahinjić - THE HARMONIZATION OF THE LAW SYSTEM OF YUGOSLAVIA ACCORDING TO THE LAW SYSTEM OF THE EUROPEAN UNION IN THE AGRARIAN FIELD 130
- Nevenka Subotić-Konstantinović - LEGAL REGULATIONS OF AGRICULTURAL LAND (FARMERS LAND) IN YUGOSLAVIA 130
- Aleksandar Č. Videnović - URBANIZATION OF RURAL SETTLEMENTS OF SERBIA AS A FACTOR OF RURAL DEVELOPMENT AND REVITALISATION 131
- Snežana Djekić - PROSPECTS CONCERNING FURTHER AGRICULTURAL DEVELOPMENT OF SOUTH EAST SERBIA ... 131